

Resort rozwoju regionalnego przesłał do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekt z 29 stycznia br. ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Pakiet zmian wiąże się z wdrażaniem systemu polityki spójności na lata 2014-2020.

Główne obszary

Rozszerzają się kompetencje ministra rozwoju regionalnego, wprowadzane są nowe pojęcia i dokumenty programowe. Rozszerza się także sam zakres przedmiotowy ustawy. Obejmować ma nie tylko ramy interwencji funduszy strukturalnych (EFRR i EFS) i Funduszu Spójności, ale także Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Rybackiego. Jest to konsekwencja przyjęcia wspólnej dla tych wszystkich funduszy zasad wdrażania, w tym objęcia ich jednym zasadniczym dokumentem programującym – umową partnerstwa. To z pewnością krok w dobrym kierunku, mimo, iż na wysokim poziomie zarządzania, ale jednak wytycza kierunek porządkowania interwencji funduszy, likwiduje panującą odrębność funduszy dla rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich od "całej reszty".

Zasady

Projekt wprowadza oparcie systemu na trzech zasadach, którym mają służyć dalej rozpisane rozwiązania formalno-prawne, regulujące interwencję funduszy strukturalnych w okresie 2014-2020:

- zorientowania na rezultatach: oznacza ona konieczność projektowania interwencji funduszy zapewniający jak najefektywniejsze wykorzystanie – zgodnie z celami w programach i przypisanymi im rezultatami;
- zintegrowanego podejścia terytorialnego: polega na integracji i komplementarności działań podmiotów publicznych wobec różnego typu terytoriów poprzez projektowanie interwencji publicznych w sposób zapewniający najskuteczniejszą ścieżkę dojścia do pożądanego, z punktu widzenia społeczno-gospodarczego, poziomu rozwoju i tempa wzrostu różnego typu obszarów; jednocześnie wymiar terytorialny powinien być uwzględniany w realizacji wszystkich polityk publicznych;
- partnerstwa: oznacza zinstytucjonalizowaną współpracę w różnych formach pomiędzy administracją rządową, samorządową i partnerami społeczno-gospodarczymi, a jej celem jest zapewnienie udziału tych wszystkich podmiotów w programowaniu i wdrażaniu rozwiązań w nowym okresie polityki spójności.

Zorientowanie na rezultatach – kontrakt terytorialny

Realizację zasady zorientowania na rezultatach ma zapewnić kontrakt terytorialny – umowa pomiędzy rządem a samorządem województwa, koordynująca działania rządu i samorządu w regionie. Wiadomo, iż będzie to dokument ustalający wartość i programujący priorytety interwencji funduszy europejskich w województwie. Choć w uzasadnieniu projektu czytamy, iż kontrakt terytorialny nie jest umową przekazującą środki finansowe, a jedynie wskazuje cele i źródła ich finansowania (zarówno europejskie, jak i rządowe oraz samorządowe). W przypadku tego dokumentu z punktu widzenia samorządów lokalnych ważne jest w jaki sposób zarząd województwa będzie ustalał priorytety regionalne.

Odpowiedź daje propozycja zapisu art. 20b ust. 3. Mówi on, iż zarząd województwa "uzgadnia" z

jednostkami samorządu terytorialnego stanowisko dotyczące proponowanego zakresu i treści kontraktu terytorialnego, "w tym celów i przedsięwzięć priorytetowych mających istotne znaczenie dla tego terytorium". Następnie stanowisko to zarząd negocjuje z ministrem rozwoju regionalnego. Użyta formuła uzgadniania nie jest dookreślona. Wiadomo natomiast, że po wynegocjowaniu i uchwaleniu kontraktu zarząd województwa „zawiera porozumienia” z JST. Więcej szczegółów na ten temat w projekcie nie ma.

Zasada zintegrowanego podejścia terytorialnego

MRR proponuje tzw. połączenie planowania przestrzennego z społeczno-gospodarczym. Projekt porządkuje pojęcie w ustawie o polityce rozwoju i w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W upzp w miejsc pojęć obszarów problemowego, obszaru wsparcia i obszaru metropolitalnego – wprowadza pojęcia: obszaru funkcjonalnego, miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego oraz obszar strategicznej interwencji państwa. Te uporządkowane pojęcia mają być obecnie kategoriami terytoriów, do których kierowane będą działania polityki przestrzennej i polityki regionalnej. Warto tu dodać, że w brzmieniu projektu ustawy pojęcie obszaru funkcjonalnego odnosi się, w skrócie rzecz ujmując, także do skali mikro, tj. tym mianem określać będziemy jakiś obszar problemowy na terenie jednej gminy przeznaczony do rewitalizacji. Do tego wprowadzono konieczność wskazywania tych obszarów funkcjonalnych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Natomiast, niejako dla równowagi, do ustawy o polityce rozwoju wprowadza się usunięte z upzp pojęcie obszaru problemowego, ale zmienionym nieco brzmieniem w zakresie jego wytyczania –odtąd ma być określony w krajowej strategii rozwoju regionalnego. Projekt wprowadza także pojęcie, definicje i podstawowe instrumenty polityki miejskiej.

Na marginesie

W tym miejscu sam narzuca się temat integracji operacyjnej na poziomie administracji rządowej, zapewniającej skuteczną realizację zasady zintegrowanego zarządzania, jak i wskazanego kierunku wspólnych zasad wdrażania interwencji funduszy rolnych i rozwoju wsi oraz funduszy strukturalnych. To idealny czas, by zastanowić się nad, w praktyce kontrowersyjnym i niemal niemożliwym politycznie, ruchem likwidacji odrębnego ministerstwa rolnictwa i rozwoju wsi, i przekazaniem kompetencji w zakresie rolnictwa – do ministerstwa gospodarki, a kompetencji w zakresie rozwoju obszarów wiejskich – do resortu rozwoju regionalnego.

Po pierwsze, byłoby to zgodne z funkcją rolnictwa, jako jednej z gałęzi gospodarki narodowej, czyli elementu systemu gospodarczego kraju, a nie oderwanego wolnego elektronu, tylko dlatego, że mamy "Polskę resortową" i rolnictwo "podlega pod innego ministra". Po drugie, takie rozwiązanie zapewniłoby rzeczywistą spójność i komplementarność publicznej interwencji wobec terytorium - rozumianego już nie jako zasadę "osobno - miasto, osobno - wieś", a od teraz jako obszar funkcjonalny (także miejsko-wiejski). Nie ma przecież ministerstwa ds. obszarów miejskich. Kompetencje w tym zakresie ma minister ds. rozwoju regionalnego. I słusznie. Polityka regionalna, to nie tylko rozwój obszarów miejskich, ale także i wiejskich. Spójny, zintegrowany rozwój kraju. Zatem dopiero przekazanie kompetencji planowania rozwoju wobec obszarów wiejskich ministrowi rozwoju regionalnego, który jest już wyposażony w tę kompetencję w zakresie obszarów miejskich, umożliwiłoby w rzeczywistości zarządzanie zintegrowaną interwencją z poziomu rządowego. Dziś jest ona sztucznie rozbita, obniżając znacznie stopień integracji, a co za tym idzie - efektywność i skuteczność działania. Podobnie jak w przypadku sztucznego oddzielania zarządzania rolnictwem od zarządzania całą gospodarką. Jedynym

Projekt zmian w ustawie o polityce rozwoju

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 08, luty 2013 23:00

Jarosław Komża

Odsłony: 1224

"uzasadnieniem" obecnego stanu jest "tradycja" jeszcze z czasów PRL oraz "tradycyjny" już współcześnie podział partyjnych łupów.

Źródło: materiał MRR skierowany do KWRiST